

БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ІНЖИНІРИНГ В СИСТЕМІ КРЕАТИВНОГО ОБЛІКУ

Одним із типів креативного обліку, якому в останні роки приділяється значна увага вітчизняних дослідників [1; 2; 3], є інжиніринговий облік, що ґрунтується не лише на застосуванні певних технік або методик креативного обліку для досягнення поставлених цілей, а також передбачає трансформацію господарської діяльності підприємства. На нашу думку, інжиніринговий підхід може бути реалізований під час застосування креативного обліку в контексті облікової політики підприємства, і не лише для формування гіпотетичних або стратегічних показників діяльності підприємства, а для корекції бухгалтерської звітності в поточному періоді (бухгалтерський інжиніринг).

Бухгалтерський інжиніринг – це сукупність управлінських дій, спрямована на забезпечення відповідності господарської діяльності підприємства вимогам, які забезпечують інше бухгалтерське відображення, що відповідає обраній стратегії та цілям менеджменту. В даному випадку поняття “бухгалтерський” означає не суб’єкта його реалізації, а характеризує основну ціль його здійснення, що полягає у досягненні таких показників господарської діяльності, які дозволяють застосовувати стосовно них нові можливі варіанти оцінки або бухгалтерського відображення. Суб’єктами здійснення бухгалтерського інжинірингу є менеджери підприємства різних рівнів, які володіють інформацією про відповідні облікові параметри, яких слід досягти при його застосуванні.

Бухгалтерський інжиніринг орієнтується на досягнення стратегічних цілей підприємства, створюючи нову господарську реальність та зумовлюючи передумови для забезпечення її нового бухгалтерського відображення. Він може використовуватись для корекції попередніх дій менеджменту з метою приведення існуючої господарської реальності до бажаної, яка відповідає вимогам щодо застосування різних варіантів креативного обліку. Таким чином, бухгалтерський інжиніринг дозволяє моделювати господарську діяльність з урахуванням існуючих нормативних обмежень функціонування облікової системи.

Взаємозв’язок між бухгалтерським інжинірингом та обліковою політикою наведено на рис. 1.

Механізм реалізації креативного обліку на основі застосування бухгалтерського інжинірингу передбачає необхідність здійснення наступних дій:

1. Обґрунтування цілей та стратегії підприємства, досягнення яких може бути здійснено за допомогою використання інструментів креативного обліку;
2. Формування пробної облікової політики підприємства та аналіз її відповідності із обраними цілями та стратегією;
3. Аналіз ймовірних результатів господарської діяльності, одержаних в результаті застосування пробної облікової політики підприємства;
4. Пошук та обґрунтування варіантів креативного обліку, які можуть забезпечити зміну результатів діяльності у відповідності до обґрунтованих цілей та стратегії підприємства;
5. Здійснення процедур бухгалтерського інжинірингу з метою приведення господарської діяльності до такого стану, що дозволяє застосовувати відносно неї інструменти креативного обліку;
6. Формування нової облікової політики підприємства на основі обраних інструментів креативного обліку;

7. Визначення результатів господарської діяльності, одержаних в результаті застосування нової облікової політики підприємства;

8. Аналіз відповідності одержаних модифікованих фінансових показників та модифікованої вартості підприємства визначеним цілям та стратегії.

Рис. 1. Бухгалтерський інжиніринг та облікова політика підприємства

Виходячи із запропонованого підходу до розуміння сутності бухгалтерського інжинірингу існує кореляційний зв'язок вирішення проблеми ефективного управління вартістю підприємства з взаємодією креативного обліку у складі облікової політики підприємства. Виокремлення взаємозв'язку бухгалтерського інжинірингу та креативного обліку дозволяє обґрунтувати роль останнього в процесі досягнення цілей менеджменту підприємства, що є однією із передумов для посилення ролі і значення бухгалтерського обліку як соціально-економічного інституту в функціонуванні економічних систем.

1. Голов С.Ф. Креативний облік: творчість чи шахрайство? / С.Ф. Голов // «Економічні науки». – Серія «Облік і фінанси». – Випуск 7 (25). Ч. 1. – 2010. – С. 360-367.

2. Легенчук С.Ф. Креативний облік в національній системі бухгалтерського обліку / С.Ф. Легенчук // Міжнародний збірник наукових праць. Теорія та методологія бухгалтерського обліку, контролю і аналізу. – 2009. - Випуск 2(14). – С. 88-101.

3. Пушкар М.С. Креативний облік: створення інформації для менеджерів [Текст]: монографія / М.С. Пушкар. – Тернопіль: Карт-бланш, 2006. – 334 с.